

Як захистити дитину від сексуального насильства?

У Національній поліції України запропонували опублікувати списки тих, хто здійснив сексуальні злочини проти дітей. На думку першого заступника голови Нацполіції, наявна відповідальність за такі злочини є занадто м'якою. А тому покарання варто зробити жорсткішим. Поряд із цим в Україні планують запровадження проекту "Барнахаус". У чому його суть, розкажемо далі.

В Україні кожна четверта дівчинка та один із шести хлопців є потенційними жертвами сексуального насилля у період до вісімнадцяти років. За минулий рік зареєстровано близько п'яти тисяч кримінальних проваджень щодо таких злочинів, у яких постраждали діти. Майже дев'яносто відсотків кривдників – особи, які близько контактували із жертвою. Тобто родичі, знайомі батьків, тренери, викладачі або ж неповнолітні друзі чи знайомі цієї дитини.

Микола Кулеба – уповноважений Президента України з прав дитини: "Діти, в силу свого віку, бояться говорити про таке явище. А система, яка сьогодні існує в державі не здатна виявляти, вона не здатна вчасно інформувати. Вона очікує, що дитина прийде, заявить, ще й відстоїть свої права".

Розслідування злочинів, пов'язаних із сексуальним насиллям, часто є не менш травматичним, ніж сам злочин. Адже дитина змушена розповідати про ситуацію чималій кількості людей. Крім того, розслідування пов'язані з відвідинами різних інстанцій, що також несприятливо впливає на моральний стан жертви. Щоб мінімізувати моральне травмування неповнолітніх, в Україні хочуть запровадити проект "Барнахаус".

Брагі Гудбрандсон – генеральний директор Державного агентства Ісландії з захисту дітей: "Барнахаус" – це місце, де під одним

дахом, в одній будівлі збираються представники всіх агенцій для того, щоб надати дитині ту необхідну підтримку і ті послуги, які вона потребує. Дитина при цьому розповідає історію лише один раз”.

Для обговорення можливостей впровадження цього проекту на території України зібрали круглий стіл. У дискусії взяли участь представники Ради Європи, а також Адміністрації Президента і Кабінету міністрів України.

Регіна Єнедоттір – начальник Департаменту захисту прав дитини Ради Європи: “Проект будується навколо двох основних документів – “Стамбульська конвенція” Ради Європи щодо запобігання домашньому насильству проти жінок. І другий – це практичне втілення “Лансеротської конвенції” щодо запобігання насильства та сексуальної експлуатації проти дітей”.

Наразі планують запуснути пілотну версію проекту у Львівській, Одеській та Донецькій областях. На цих територіях уже проводили попередні дослідження з цієї теми.

Олівія Лінд Гальдорсон – міжнародний експерт Ради Європи в Україні: “Професіонали, яких ми опитували в ході дослідження, вважають, що модель “Барнахаус” не лише допоможе їм у виконанні своїх професійних обов’язків при практичній реалізації законодавства. А й так само слугуватиме надзвичайною підтримкою для захисту прав та інтересів дітей – жертв сексуального насилля”.

Нещодавно у Національній поліції запропонували публікувати список осіб, які були причетні до скоєння сексуальних злочинів стосовно неповнолітніх. Така практика існує в низці країн.

Микола Кулеба – уповноважений Президента України з прав дитини: “Насправді працівники дитячих закладів мають право знати, які люди, що були засуджені за такі злочини, проживають поруч. Ви можете побачити на сайтах у Сполучених Штатах Америки та в інших країнах відповідно до місця свого проживання тих людей і фотографії тих людей, які були

засуджені за ці злочини”.

Противники нововведення бояться, що публікація цих списків робить неможливим виправлення кривдника. Адже спричиняє стереотипне ставлення до конкретної особи.

Брагі Гудбрандсон – генеральний директор Державного агентства Ісландії з захисту дітей: “Серед них є люди, які попри те, що вони скоїли злочин, намагаються виправитися, реабілітуватися. Й таке оприлюднення не даватиме їм можливості змінити своє життя. Однак залишається невелика група, – на щастя, вона є невеликою, – яка має залишатися під постійною увагою. Вони мають бути під контролем. І так само потребують лікування з боку медичних та соціальних працівників”.

Упровадження проекту “Барнахаус” вимагає чималих зусиль з боку всіх інституцій, причетних до захисту прав дітей. Організатори круглого столу сподіваються, що проект запрацює в Україні якомога швидше.

Інна Сокольська, Віктор Кармазенюк, Київ, “Вісті надії”